

BĪBELE UN VĒSTURE

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ps. 104:1-9, Atkl. 1:1-3, 2. Pēt. 1:21, Dan. 2. nod., Atkl. 12:7-17, Rom. 16:20, 2. Kor. 5:17-19.

ATMIŅAS PANTS:

„Es esmu Alfa un Omega!" saka Kungs Dievs, kas ir, kas bija, kas nāk, Visuvaldītājs!" (Atkl. 1:8).

GALVENĀ DOMA:

Mūsu Dievs darbojas vēsturē un caur vēsturi, un Viņš mums ir devis spēcīgus pierādījumus ticībai.

Vai cilvēces vēsture ir nenozīmīgu notikumu sērija, vai arī tā ir vērsta noteiktā virzienā pretī īpašam mērķim, saskaņā ar kādu noteiktu plānu? Bībele skaidri parāda, ka otrais variants ir patiesība. Bībeles rakstnieki abās derībās apgalvo, ka Dievs vada vēsturi un atklāj sevi tajā.

Tomēr ne visa vēsture atklāj Dieva gribu: cilvēki var brīvi izvēlēties slikto, un šī izvēle ietekmē vēsturi. Dievs darbojas caur vēsturi, bet tas nenozīmē, ka Viņš izraisa visu, kas notiek. Tas nozīmē tikai to, ka, par spīti cilvēku ļaunumam un mahinācijām, Dievs ir klātesošs un liek notikt savai gribai. Tā Viņš vadīs cilvēces vēsturi līdz varenam un godības pilnam noslēgumam.

Kristieši tic, ka Bībeles rakstnieki raksta zināmā rāmī, ko ir atklājis Dievs, un ka Viņš ir iedvesmojis viņus rakstīt par visnozīmīgākajiem notikumiem cilvēces vēsturē. Dievs bieži pat sniedz šo notikumu interpretācijas, lai mēs varētu saprast, ko tie nozīmē.

Šajā nedēļā nedaudz aplūkosim, kā Dievs ir darbojies vēsturē un caur pasaules vēsturi.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 3. martā!

PAGĀTNE UN NĀKOTNE

Pasaules vēsture bieži tiek mācīta kā civilizāciju vēsture. Nozīmīgi fakti parasti ir tie, kam ir kāda ietekme uz šo civilizāciju attīstību. Daži cilvēki apgalvo, ka notikumiem cilvēcē, līdzīgi kā visā dabā, ir ciklisks raksturs, tie bez apstājas iet cauri piedzimšanas, augšanas, brieduma, novecošanas un nāves ciklam, bez kāda sākuma un bez nozīmīga noslēguma.

Pulksteņa rādītāju riņķošana var būt pieviļoša. Griežoties apkārt atkal un atkal, tie var radīt ilūziju, ka laiks atkārtojas cikliski. Bet tā nav patiesība. Cilvēku dzīve īstenībā ir līnija, nevis aplis, kas atjaunojas. Saskaņā ar Biblii, laiks ir vienvirziena iela.

Ko Bībeles rakstnieki saka par cilvēces vēstures sākumu un beigām? 1. Moz. 1:1, Īj. 38:1-7, Ps. 104:1-9, Atkl. 1:1-3, 19, 21:1-6. _____

Cilvēces vēsture nav nebeidzamu atkārtotu ciklu sērijas. Tai ir noteikts sākums. Tai ir godības pilns noslēgums. Cilvēces vēsturei ir jēga, tai ir kāds mērķis. Parasti tu nevari būt drošs, kāda ir stāsta jēga, kamēr neesi izlasījis to līdz beigām. Beigās vienmēr var būt kādi pārsteigumi, un labos stāstos tā tas arī ir. Kā tad mēs, kas vēl joprojām atrodamies šajā kosmiskajā stāstā, varam zināt jēgu? Mūsu gadījumā tas ir zināms tāpēc, ka Dievs caur praviešiem to mums ir atklājis.

Mēs, protams, runājam par dievišķo atklāsmi. Mūsu Kungs zina nākotni, Viņš zina visas iespējamās izvēles, ko cilvēki var izdarīt un ko viņi arī izdarīs. Viņš mums arī ir pastāstījis, kā tas viss beigsies, lai arī ko mēs izvēlamies tagad.

Kā šī atklāsme ir paskaidrota Jaunajā Derībā? 2. Pēt. 1:21. _____

Ja vien mēs uzticamies Dieva Vārdam un tam, ko tas saka pats par sevi, mēs zinām, ka Kungs zina beigas un to ir atklājis arī mums. Viņš nav tikai pagātnes un tagadnes Dievs, Viņš ir arī nākotnes Dievs. Tāpēc mēs varam uzticēties, ka nākotne būs tāda, kā Viņš ir pateicis.

Cik viegli ir paredzēt nākotni? Cik bieži tu esi kļūdījies, domājot par nākotni? Labā vēsts ir tāda, ka Dievs zina nākotni, Viņš zina visu, kas notiks. Kā tu vari atrast sev drošību, apzinoties, ka mīlestības Dievs zina visu, kas notiek tavā dzīvē? _____

PRAVIEŠI KĀ VĒSTURNIEKI

Visā Bībelē pravieši lieto frāzi: „Kunga vārds” (vai „tā saka Kungs”, „Kungs saka” utml.). Tas, ko viņi ar to grib pateikt, ir: „Ne jau es tev saku šīs patiesības. Tās atklāj Dievs, kas runā caur mani. Būtu labi, ja tu ieklausītos.”

Kā šī doma ir atklāta šajos pantos? Jer. 1:14-19. _____

Lasītājam ir ļauts ieraudzīt sāpīgo vēstures procesu, kura laikā galvaspilsēta Jeruzaleme tiek nodota Babilonijai, piepildot Dieva pasludināto Israēla likteni.

Ķēniņi, protams, reti kad tic, ka vēsture darbojas šādi. Viņi iedomājas, ka viņu valdības lēmumi veido sabiedrisko dzīvi. Viņi domā, ka ir tie, kas visu kontrolē. Bet Jeremija (un citi pravieši) apgalvo pretējo. Israēla valdnieki atklāj, ka vēstures process vada tautu uz postu, un tad tā nokļūst gūstā. Jeremijas grāmata ir pārsteidzošs atgādinājums par Dieva Vārda spēku, kam jāpiepildās vēstures notikumos.

Kā Jesaja un Nahums izsaka tieši to pašu domu? Jes. 14:24-27, Nah. 1:5-10. _____

Šis bezgalīgais Dieva spēks, kas ir redzams cilvēces vēsturē, atklājas arī dabā. Ps. 104, piemēram, apraksta dabas procesu nevis kā noslēgtu, autonomi darbojošos mehānismu, bet drīzāk kā procesu, kurā Dievs ir iesaistīts katru brīdi. Bībele neattēlo Dievu kā tādu, kas būtu radījis pasauli un tad pametis to savā vaļā, atstājis tikai dabas likumu varā. Dabas likumi patiešām ir veids, kā Dievs uztur pasauli, bet visi šie likumi ir tikai tāpēc, ka Viņš tos ir radījis un arī uztur.

Daudzi zinātnieki paziņo, ka pasaule ir sākusies nejaušības dēļ un ka tā arī nejauši beigsies. Tātad tam, kas notiek starp sākumu un beigām, nav nekādas īpašas nozīmes. Kāpēc dziļi sirdī tu zini, ka šis uzskats nevar būt patiesība? _____

DANIĒLA 2. NODAĻA UN DIEVA AIZGĀDĪBA VĒSTURĒ

1700. gados kāds ateistisks francūzis izdarīja fantastisku slēdzienu: tā kā viss universs, ieskaitot cilvēku, ir pakļauts dabas likumiem, tad ideālajā variantā, ja kāds cilvēks zinātu visus šos likumus un visu universa sastāvdaļu pozīcijas dotajā laikā, viņš arī varētu zinātu visu, kas notiks nākotnē.

Protams, cilvēkiem ir brīva griba, brīva izvēle. Dievs mūs tādus ir radījis. Mums kā būtņēm, kas apveltītas ar spēju mīlēt, ir dota brīva izvēle, jo piespiesta mīlestība nevar būt mīlestība. Un tomēr Dieva spēks ir tik liels, ka pat ar visu cilvēku brīvo gribu Viņš perfekti zina nākotni, neskatoties uz mūsu izdarīto brīvo izvēli.

Pārskatī Daniēla 2. nodaļas pravietojumu! Kā šī viena nodaļa ir spēcīgs pierādījums, ka Dievs zina nākotni pietiekami tālu uz priekšu? _____

Šī nodaļa ir rakstīta pirms vairāk nekā 2600 gadiem. Pārdomā faktu, ka vēsture ir norisinājusies tieši tā, kā Dievs bija teicis. Zināmā mērā šim pravietojumam mūsdienās vajadzētu būt vēl nozīmīgākam nekā cilvēkiem, kas dzīvoja pirms tūkstoš gadiem. Un tas ir tāpēc, ka mēs šodien, atskatoties vēsturē, varam precīzi redzēt, ka šīs impērijas ir nākušas un gājušas tieši tā, kā tas bija paredzēts. Ja tu būtu lasījis šo pravietojumu Medo-Persijas laikā, tu nevarētu skaidri izprast nākamo impēriju rašanos un krišanu. Mūsdienās, atskatoties atpakaļ, mēs varam redzēt daudz vairāk nekā cilvēki pirms tūkstoš gadiem. Tādējādi šis pravietojums var dot mums daudz lielāku spēku ticēt Dieva vadībai.

Pārsteidzoši ir tas, ka, neskatoties uz šiem miljoniem ļaužu ar brīvo gribu, kas dzīvojuši visu šo garo laikmetu laikā, kas attēloti Daniēla 2. nodaļā, Kungs precīzi zināja, kas notiks, kādas valstis radīsies un kādas kritīs. Viņš zināja to likteni jau iepriekš.

Pravietim Daniēlam bija taisnība par visu šo valstu uzplaukumu un krišanu: Babilonija, Medo-Persija, Grieķija un Roma, tai skaitā Romas sadalīšanās mazākās valstīs, kas vēl joprojām pastāv mūsdienās. Raugoties, kur mēs atrodamies vēsturē, vienīgā valsts, kas ir atlikusi, ir Dieva mūžīgā valstība (Dan. 2:44). Ja viņam bija taisnība attiecībā uz visām iepriekšējām valstīm, cik mulļīgi tad būtu neticēt viņam attiecībā uz pēdējo? _____

LIELĀ CĪŅA UN VĒSTURE

Lai arī cik haotiska un nekontrolējama šķiet cilvēces vēsture, tā tomēr nenorisinās vakuumā. Aiz tās ir kāds stāsts, drāma, cīņa starp diviem radikāli atšķirīgiem principiem. Mēs, protams, runājam par lielo cīņu. Tikai uz šāda fona mēs varam sākt iegūt izpratni par cilvēces vēsturi un ko tā nozīmē.

Kā šie panti palīdz mums saprast pasaules vēsturi? Atkl. 12:7-17, Īj. 2:1, 2, Jes. 14:12-14, 1. Moz. 3:15, Ef. 6:12, Rom. 16:20. _____

Sātans ir reāls, cīņa ir reāla, un tikai pie krusta viņš tika sakauts un nodrošināta viņa iznīcināšana.

Ar izbrīnu un sāpēm Debesis vēroja Kristu pie krusta [..]. Bet visapkārt stāvēja pēc Dieva līdzības radīti cilvēki, kas bija savvērējušies atņemt dzīvību Viņa vienpiedzimušajam Dēlam. Kāds skats Debesu Visumam! [..]

Sātana spēki sadarbojās ar ļaunajiem cilvēkiem, pārliecinādami ļaudis, ka Kristus ir vislielākais grēcinieks, un kūdīdami tos Viņu izsmiet. [..]

Sātans redzēja, ka ir atmaskots. Visas Debesis un nekritušie eņģeļi redzēja šīs būtnes nekaunīgo rīcību. Viņš pats atklāja, ka ir slepkava. Izliedams Dieva Dēla asinis, tas sev laupīja Debesu būtņu simpātijas. [..] Starp sātanu un Debesīm bija sarauts pēdējais līdzjūtības ķēdes loceklis." Elena Vaita „Laikmetu ilgas”, 760., 761. lpp.

Kāpēc tad sātans netika iznīcināts? _____

„Eņģeļi vēl neizprata visu, kas bija ietverts lielajā cīņā. Abu pušu pamatprincipiem vajadzēja atklāties vēl pilnīgāk. Sātana eksistencei vajadzēja turpināties arī cilvēku dēļ. Cilvēkiem, tāpat kā eņģeļiem, bija jāierauga atšķirība starp gaismas un tumsības valdnieku. Tiem bija jāizvēlas, kuram kalpot.” Turpat, 761. lpp.

Bībele un arī Elena Vaita māca, ka notikumi virs zemes ir saistīti ar plašāku konfliktu, ar lielo cīņu starp Kristu un sātanu. Šī cīņa ir fons visam, kas notiek šeit, vai nu mūsu katra personīgajā dzīvē vai arī cilvēces vēsturē kopumā. Viss norisinās lielās cīņas kontekstā. Un labā ziņa ir tā, ka pēc krusta sātana sakāve ir garantēta, šī cīņa beigsies un līdz ar to arī visas sāpes, ciešanas, vardarbība, bailes un nedrošība, ar ko ir pilna cilvēces vēsture.

KRUSTS UN VĒSTURE

Vai esi kādreiz ievērojis, ka pasaules vēsturi divos posmos sadala viens notikums? Šis notikums nebija kādas lielas impērijas uzplaukums vai krišana, kā kāds varbūt būtu gaidījis. Tā arī nebija jauna kontinenta atklāšana. Pasaules vēsturi sadalīja kāda ceļojoša skolotāja dzimšana mazpazīstamā plašās Romas impērijas nomalē. Ņemot vērā, ka tajā laikā piedzima daudz ebreju, tas pat ir vēl uzkrītošāk, ka šai vienai dzimšanai vajadzēja būt par zīmi, kas sadalīs pasaules vēsturi divās ērās.

Protams, tā ir Jēzus piedzimšana.

Dieva un vēstures kontekstā mēs glābšanas nozīmi varam novērtēt labāk. Jo šeit, pie krusta, kur acīmredzama ir visas cilvēces un līdz ar to visas vēstures izgāšanās, ir vieta, kur atklājas pasaules vēstures fons un arī dziļākā nozīme. Krusts mums stāsta, ka, piedodot mums un padarot mūs par saviem bērniem, Dievs ir atvēris mums jaunu nākotni, kurā mums vairs nav nepieciešams vilkt sev līdzīgu vainas apziņu no pagātnes jeb no mūsu personīgās vēstures. Šo vainu ir atņēmis Kāds, kas „nesa mūsu sērgas un ciešanas”. (Jes. 53:4)

Visu glābšanas doktrīnu var izteikt vienā teikumā: Dievs pārtrauc mūsu bezcerīgo vēsturi un tās vietā noliek savu vēsturi. Caur Viņu mūsu dzīvē izbeidzas verdzība grēkam. Caur Viņu pagātnes traipiem nevajadzētu mūs vairs apsūdzēt, mocīt un izsmiet. Mūsu personīgā vēsture, kas nosodītu ikvienu no mums, tiek aizstāta ar Jēzus pilnīgo vēsturi. Tādējādi mēs Viņā atrodam ne tikai atbrīvošanu no pagātnes, bet arī brīnišķīgu apsolījumu nākotnei. Pie krusta Kungs nodrošināja mums un mūsu pasaulei jaunu un godības pilnu nākotni, lai arī kāda būtu mūsu vēsture un lai arī kas notiktu pasaules vēsturē.

Izlasi 2. Kor. 5:17-19. Ko šie panti saka par Jēzus darbu visas cilvēces labā? Kā šis notikums izmainīja cilvēces vēsturi? _____

Mūsu grēki ir uzlikti uz pleciem Kungam, kas labprātīgi nomira zem cilvēces vainas nastas, un tās vietā iedeva mums glābšanu. Un Viņa apsolītais vēstures noslēgums dāvās mums mūžīgu vēsturi kopā ar vēstures Autoru. Iesaistīts ir visu cilvēku liktenis. Kristus otrā nākšana būs izšķiroša. Gan Jaunā, gan Vecā Derība apsola „jaunas debesis un jaunu zemi”.

Ja tu esi pieņēmis Kristu, cik atšķirīgai vajadzētu būt tavai nākotnei tagad, kad tava pagātne netiks izmantota, lai tevi nosodītu, vienalga, cik daudz nosodījuma tu būtu pelnījis? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Bībele ir visvecākā un visplašākā vēsture, kas pieder cilvēkiem. Tā nāca no dzidra mūžīgās patiesības avota, un cauri gadu simteņiem dievišķa roka ir uzglabājusi tās skaidrību. [...] Vienīgi šeit mēs atrodam ticamu ziņojumu par tautu izcelšanos. Vienīgi šeit atrodama lepnuma un aizspriedumu nesagrozīta cilvēces vēsture.

Cilvēku vēstures hronikās nāciju uzplaukšana, impēriju pacelšanās un sabrukšana atkarīgas no cilvēka gribas un drošsirdības. Notikumu veidošana liekas lielā mērā atkarīga no viņa spēka, godkāres vai patvaļas.

Bet Dieva vārdā aizkars ir atvilkts, un mēs redzam aiz tā, virs tā un tam cauri visu cilvēcīgo interešu, varas un kaislību spēlei un pretspēlei visžēlīgā Dieva darbarīkus klusi un pacietīgi īstenojam Viņa gribu un nodomus. Bībele atklāj īsto vēstures būtību.” Elena Vaita „Audzināšana”, 173. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Daudzus gadus filozofi un teologi ir pārrunājuši sarežģīto jautājumu par Dieva nākotnes paredzējumiem un cilvēka brīvo gribu. Daudži ir uzskatījuši tos par nesavienojamiem. Viņi vai nu uzstāj, ka mums vai nu nav brīvas gribas, vai arī Dievs nezina visu nākotni. Kāpēc abi šie uzskati ir nepareizi? Kādi pierādījumi ir atrodami Bībelē, ka mēs esam apveltīti ar brīvo gribu? Kādi pierādījumi, ka Dievs zina nākotni? Patiesībai ir jābūt tādai, ka ar visu mūsu brīvo gribu Dievs zina nākotnes notikumus, pirms tie norisinās. Kāpēc nav pretrunu uzskatā, ka Dievs, kas zina notikumus nākotnē, zina arī par izvēli, ko cilvēki brīvi izdarīs?

2. Viens no sātana niknākajiem uzbrukumu objektiem ir Dan. 2. nodaļa, kas nodrošina saprātīgus pierādījumus Dieva eksistencei. Galu galā, vai ticībai var būt vēl stiprāks pamats par pārliecinošo un nemainīgo pasaules vēsturi? Daļa no šī uzbrukuma ir zinātnieku izmantošana, kas apgalvo – Daniēla 2. nodaļa esot rakstīta ap 165. gadu pirms Kristus, kad daudzi no pravietotajiem notikumiem jau bija notikuši. Tomēr šo argumentu apgāž pats pravietojums. Kā Daniēls būtu varējis tik precīzi zināt, ka Romas impērija sadalīsies mūsdienu Eiropas tautās, kas notika vairāk nekā 500 vai 600 gadus pēc 165. gada pirms Kristus? Ja jau tāds apbrīnojams pravietojums prasīja pārdabiskas priekšzināšanas, kāpēc tad mums neuzticēties tam, ko grāmata saka pati par sevi, arī par to, kad tā ir sarakstīta, bet pieņemt uzskatus, ko apgāž pats pravietojums? Daniēla grāmatas vēlajai datēšanai ir tikai viens mērķis – atņemt tai pravietisko spēku. Kā redzam, šis mēģinājums izgāžas, pie tam pamatīgi.

KOPSAVILKUMS:

Lai arī cik haotiska var likties pasaules vēsture, pāri visam Kungs īsteno savus mērķus, un cilvēces vēsture noslēgsies ar godības pilno Jēzus otro atnākšanu.